

Asia: LVM/1139/03/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanosta liikennealalla ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanosta liikennealalla ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Yleiset huomiot esityksestä

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y. esittää pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen mukaan maakunnat hoitaisivat jatkossa tienpidon tehtäviä enintään yhdeksällä tienpitoalueella valtion kanssa tehtävien sopimusten mukaisesti. Väylävirasto toimisi edelleen tienpitäjänä ja vastaisi maantieverkon omistajan tehtävistä. Maakunnissa hoidettavien tienpidon tehtävien rahoitus järjestettäisiin erillisrahoituksena. Maakunnat vastaisivat myös maakunnan liikennejärjestelmä-suunnitelman laatimisesta.

MTK on pitänyt haasteena tienpidon tehtävien jakamista maakuntiin, koska nyt ELY-keskusten liikennevastuualueiden toimialueet ovat useiden maakuntien laajuisia. Jos alueita on enintään yhdeksän, riittää asiantuntijoita paremmin ja yksikkökoko edistää paremmin asiantuntemusta ja kustannustehokkuutta. Edelleen jää kuitenkin epävarmaksiko on yhdeksänkin aluetta liian paljon. Toisaalta MTK pitää erittäin tärkeänä paikallisten olosuhteiden tuntemista liikennejärjestelmän ylläpidossa.

MTK pitää erittäin tärkeänä, että alueilla on yhteistyöelimet, joissa esimerkiksi maa- ja metsätalouden harjoittajat yhdessä tienpitoviranomaisen kanssa hakevat kunnossapidon erityisiä tarpeita alueen elinkeinojen tarpeiden mukaisesti. Esimerkkinä voidaan nostaa korjausvelkakohteiden tunnistamiseen ja valintaan liittyvä em. ryhmien hyvä yhteistyö ELYjen liikennevastuualueiden kanssa.

Liikennejärjestelmäsuunnittelu

Suomessa ollaan toivottavasti siirtymässä valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, joka kattaisi 10-12 vuoden ajanjakson ja sisältäisi rahoitus- ja toimenpideohjelman. Pitkän tähtäimen suunnittelulla on MTK:n tuki ja MTK haluaa nostaa hyvänä esimerkkinä viime vuosina ns. korjausvelkaohjelman valmistelussa tehdyn hyvän ja laajapohjaisen sidosryhmien kanssa tehdyn yhteistyön.

Maakuntien liikennejärjestelmäsuunnittelun tulee toimia hyvin yhteen valtakunnallisen suunnittelun kanssa.

Yksityistelaki

Yksityisteiden valtionavustustehtävä siirtyisi esityksen mukaan maakuntalain mukaan maakuntien pakolliseksi tehtäväksi. Rahoitus olisi osa maakuntien yleiskatteellista rahoitusta.

MTK on huolissaan rahoituksen riittävydestä ja esittää esitykseen kirjausta, että maakuntien on rahoitettava yksityisteitä vähintään valtion talousarvioissa määrittelemän tason mukaisesti. MTK myös huomauttaa, että nykyinen rahoituksen taso romuttaa yksityisteiden kuntoa ja uhkaa koko biotalouden kehittymistä. Vuotuinen yksityistierahoitus on korotettava vähintään sille tasolle, mitä se on korjausvelkaohjelman aikana.

Väylävirastoon siirtyvät tehtävät

Ehdotuksen mukaan osa nykyisin ELY-keskuksissa olevista tehtävistä siirtyisivät väylävirastolle. Siirtyviä tehtäviä olisivat mm. maanteiden ja ratojen kiinteistöjen hallinta ja maanhankinta sekä tienpidon lupatehtävät.

MTK pitää tärkeänä maantie- ja ratakiinteistöihin rajautuvien naapurikiinteistöjen aseman turvaamisen. Esimerkiksi erilaisten lupien ja naapurina kuulemista koskevien asioiden käsittelyssä tarvitaan myös paikallisten olosuhteiden tuntemista MTK esittää huolensa tämän yhteyden vähenemistä entisestään. Toisaalta väylävirastoon siirrettäväksi esitetyjä tehtäviä on jo nykyisin hoidettu keskitetysti yksittäisistä ELY-keskuksista, joten vaikutukset lienevät vähäisiä.

MTK vaatii valmistelussa huomioimaan erityisesti naapurikiinteistöjen aseman ja varmistamaan väylävirastolle riittävät mahdollisuudet huomioida todelliset olosuhteet maastossa. Luparatkaisuja ei ole mahdollista tehdä vain kirjallisen aineiston perusteella.

Antti Sahi

Marko Mäki-Hakola

Toiminnanjohtaja

Elinkeinojohtaja

Yleisperustelut

-

Yksityiskohtaiset perustelut

-

Lakiehdotukset

-

Mäki-Hakola Marko

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.